

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
 أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ. إِنَّهُمْ
 أَتَّاسٌ يَتَطَهَّرُونَ (56) فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
 إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا هَا مِنْ الْغَائِرِينَ (57)
 وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فِسَاءً مَطَرُ
 الْمُنْذَرِينَ (58) قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ
 عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اللَّهُ خَيْرُ
 أَمَّا يُشْرِكُونَ (59) أَمَّنْ خَلَقَ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ
 بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنبِتُوا شَجَرَهَا
 أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلٌّ لَهُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ
 (60) أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ
 خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ
 وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَلَيْسَ مَعَ
 اللَّهِ بَلٌّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (61) أَمَّنْ
 يُحِبُّ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ
 السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَلَيْسَ
 مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذْكُرُونَ (62) أَمَّنْ
 يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ
 يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
 أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا
 يُشْرِكُونَ (63)

56) Kavminin cevabı sadece: "Lût ailesini memleketinizden çıkarın; çünkü onlar uzak kalmak isteyen insanlarmış!" demelerinden ibaret oldu.

57) Bunun üzerine onu ve ailesini kurtardık. Yalnız karısı müstesna; onun geride (azaba uğrayanların içinde) kalmasını takdir ettik.

58) Onların üzerlerine müthiş bir yağmur indirdik. Bu sebeple, uyarılan (fakat aldırmayan) ların yağmuru ne kötü olmuştur!

59) (Resûlüm!) De ki: Hamd olsun Allah'a, selam olsun seçkin kıldığı kullarına. Allah mı daha hayırlı, yoksa O'na koştukları ortaklar mı?

60) (Onlar mı hayırlı) yoksa gökleri ve yeri yaratan, gökten size su indiren mi? O suyla, bir ağacını bile bitirmeye gücünüzün yetmediği güzel güzel bahçeler bitirdik. Allah'tan başka bir ilah mı var! Doğrusu onlar sapıklıkta devam eden bir gürühtür.

61) (Onlar mı hayırlı) yoksa yeryüzünü oturmaya elverişli kılan, aralarından (yer altından ve üstünden) nehirler akıtan, arz için sabit dağlar yaratan, iki deniz arasına engel koyan mı? Allah'tan başka bir ilah mı var! Doğrusu onların çoğu (hakikatleri) bilmiyorlar.

62) (Onlar mı hayırlı) yoksa darda kalana kendine yalvardığı zaman karşılık veren ve (başındaki) sıkıntıyı gideren, sizi yeryüzünün hakimleri kılan mı? Allah'tan başka bir ilah mı var! Ne kadar da kıt düşünüyorsunuz!

63) (Onlar mı hayırlı) yoksa karanın ve denizin karanlıkları içinde size yolu bulduran, rahmetinin (yağmurun) önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen mi? Allah'tan başka bir ilah mı var! Allah, onların koştukları ortaklardan çok yücedir, münezzehtir.

يَرْزُقُكُمْ مِنْ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ بِاللَّهِ فَاعِلٌ - هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (64) قُلْ لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (65) بَلْ أَدَارِكُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمِينَ (66) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَئِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ (67) لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (68) قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (69) وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ (70) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (71) قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (72) وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (73) وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (74) وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (75) إِنْ هَذَا الْقُرْآنُ يَقْضَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (76)

64) (Onlar mı hayırlı) yoksa ilk baştan yaratan, sonra yaratmayı tekrar eden ve sizi hem gökten hem yerden rızıklandıran mı? Allah'tan başka bir ilah mı var! De ki: Eğer doğru söylüyorsanız siz kesin delilinizi getirin!

65) De ki: Göklerde ve yerde, Allah'tan başka kimse gaybı bilmez. Ve onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

66) Hayır; onların ahiret hakkındaki bilgileri yetersiz kalmıştır. Dahası, bu hususta şüphe içindedirler. Bunun da ötesinde, onlar ahiretten yana kördürler.

67) İnkârcılar dediler ki: Sahi, biz ve atalarımız, toprak olduktan sonra, gerçekten (diriltilip) çıkarılacak mıyız?

68) Andolsun ki, bu tehdit bize yapıldığı gibi, daha önce atalarımıza da yapılmıştır. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir.

69) De ki: Yeryüzünde gezin de, günahkârların âkıbeti nice oldu, görün!

70) (Resûlüm!) Onların yüzünden tasalanma, kurmakta oldukları tuzaklardan ötürü sıkıntı duyma.

71) Onlar: Eğer doğru sözlü iseniz (söyleyin bakalım) bu tehdit ne zaman gerçekleşecek? derler.

72) De ki: Çabucak gelmesini istediğiniz şeyin (azabın) bir kısmı herhalde yakında başınıza gelecektir.

73) Şüphesiz Rabbin, insanlara karşı lütuf sahibidir; fakat insanların çoğu şükretmezler.

74) Rabbin elbette onların kalplerinin gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.

75) Gökte ve yerde göze görünmeyen hiçbir şey yoktur ki, apaçık bir kitapta (levhi mahfuzda) bulunmasın.

76) Doğrusu bu Kur'an, İsrailoğullarına, hakkında ihtilâf edegeldikleri şeylerin pek çoğunu anlatmaktadır.

وَأَنذَرْتُ لَهُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (77) إِنَّ

رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ (78) فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى
الْحَقِّ الْمُبِينِ (79) إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ
الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلُّوا مُذِيرِينَ (80) وَمَا أَنْتَ بِهَادِي
الْعُمِّيِّ عَن صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا مَن
يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (81) وَإِذَا
وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً
مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا
بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ (82) وَيَوْمَ تَخْشَى مِنْ
كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
يُوزَعُونَ (83) حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ
أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا
أَمَّا دَاكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (84) وَوَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ
(85) أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنَا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (86) وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوِّهٍ
دَاخِرِينَ (87) وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا
جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنِعَ
اللَّهُ الَّذِي أَنْفَخَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَفْعَلُونَ (88)

77) Ve o, müminler için gerçekten bir hidayet rehberi ve rahmettir.

78) Rabbin şüphesiz, onlar arasında hükmünü verecektir. O, mutlak galiptir, her şeyi bilendir.

79) O halde sen Allah'a güvenip dayan. Çünkü sen apaçık hakikat üzeresin.

80) Bil ki sen ölümlere işittiremezsin, arkalarını dönüp giderlerken sağırlara da dâveti duyuramazsın.

81) Sen körleri sapıklıklarından çevirip doğru yola getiremezsin. Ancak âyetlerimize inanıp da teslim olanlara duyurabilirsin.

82) O söz başlarına geldiği (kıyamet yaklaştığı) zaman, onlara yerden bir dâbbe (mahlûk) çıkarırız da, bu onlara insanların âyetlerimize kesin bir iman getirmemiş olduklarını söyler.

83) O gün, her ümmet içinden âyetlerimizi yalan sayanlardan bir cemaat toplarız da onlar toplu olarak (hesap yerine) sevk edilirler.

84) Nihayet, geldikleri zaman Allah buyurur: Siz benim âyetlerimi, ne olduğunu kavramadan yalan saydınız öyle mi? Değilse yaptığınız neydi?

85) Yaptıkları haksızlıktan ötürü, (azaba uğrayacaklarını bildiren) o söz gerçekleşmiştir; artık onlar konuşamazlar.

86) Dinlensinler diye geceyi ve gündüzü aydınlık kıldığımızı görmediler mi? İman eden bir kavim için elbette bunda birçok ibretler vardır.

87) Sûr'a üfürüldüğü gün, -Allah'ın diledikleri müstesna-, göklerde ve yerde bulunanlar hep dehşete kapılır. Hepsi boyunları bükük olarak O'na gelirler.

88) Sen dağları görürsün de, onları yerinde durur sanırsın. Oysa onlar bulutların yürümesi gibi yürümektedirler. (Bu,) her şeyi sapasağlam yapan Allah'ın sanatıdır. Şüphesiz ki O, yaptıklarınızdan tamamıyla haberdardır.

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ
 مِّن قَرَعِ يَوْمِئِذٍ آمِنُونَ (89) وَمَن جَاءَ
 بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ
 يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (90) إِنَّمَا
 أَمِرتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي
 حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمِرتُ أَنْ
 أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (91) وَأَنْ أَتْلُو
 الْقُرْآنَ - فَمَنْ أَهْتَدَى فَأَتِمَّا يَهْتَدِي
 لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ
 الْمُنذِرِينَ - (92) وَقُلْ - الْحَمْدُ لِلَّهِ -
 سُبْرِيكُمْ آيَاتِهِ - فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ -
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (93)
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 طسّم (1) تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ
 (2) تَتْلُو عَلَيْهِ مِنْ - تَبَا - مُوسَى
 وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (3) إِنَّ
 فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا
 شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ - يُدَبِّحُ
 أَبْنَاءَهُمْ - وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ (4) وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ -
 عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ -
 وَنَجْعَلَهُمْ أَيْمَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (5)

89) Kim iyilikle (ilâhî huzura) gelirse, ona daha iyisi verilir. Ve onlar o gün korkudan emin kalırlar.

90) (Rablerinin huzuruna) kötülükle gelen kimseler ise yüzükoyun cehenneme atılırlar. (Onlara) "Ancak yaptıklarınızın karşılığını görmektesiniz!" (denir).

91) (De ki:) Ben ancak, bu şehrin (Mekke'nin) Rabbine -ki O burayı dokunulmaz kılmıştır- kulluk etmekle emrolundum. Her şey de zaten O'na aittir. Bana müslümanlardan olmam " emredildi.

92) "Ve Kur'an'ı okumam (emredildi). Artık kim doğru yola gelirse, yalnız kendisi için gelmiş olur; kim de saparsa ona de ki: Ben sadece uyarıcılardanım.

93) Ve şöyle de: Hamd Allah'a mahsustur. O, âyetlerini size gösterecek, siz de onları görüp tanıyacaksınız (ama artık faydası olmayacaktır). Rabbin, yaptıklarınızdan habersiz değildir.

el-KASAS SURESİ- 28

(Mekke'de inmiştir, 88 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Tâ. Sîn. Mîm.

2) Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir.

3) İman eden bir kavim için (faydalı olmak üzere) Musa ile Firavun'un haberlerinden bir kısmını sana gerçek şekliyle nakledeceğiz.

4) Firavun, toprağında gerçekten azmış, halkını çeşitli zümrelere bölmüştü. Onlardan bir zümreyi güçsüz buluyor, bunların oğullarını boğazlıyor, kızlarını ise sağ bırakıyordu. Çünkü o bozgunculardandı.

5) Biz ise, o yerde güçsüz düşürülenlere lütufta bulunmak, onları önderler yapmak ve onları (mukaddes topraklara) vâris kılmak istiyorduk.

وَنُفِثَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا
كَانُوا يَحْذَرُونَ. (6) وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ
مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ
قَالِيقِهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا
تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ (7) فَالتَقَطَهُ الْفِرْعَوْنُ
لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَرًّا إِنَّا
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ. (8)
وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْئُ عَيْنٍ لِّي
وَلَكِ لَا تَقْبَلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ
تَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَسْخَرُونَ. (9)
وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ قَارِعًا إِنَّ
كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِهِ لَوْ أَنَّ رَبَطْنَا عَلَى
قَلْبِهَا لِيَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ. (10)
وَقَالَتِ لَأُخَيِّرَ قُصَيْيهِ قَبَضَرْتُ بِهِ عَن
جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَسْخَرُونَ. (11) وَحَرَّمْنَا
عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ
أَدْلَكُمُ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ
وَهُمْ لَكُمْ تَاصِحُونَ (12) فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ
أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ (13)

6) Ve o yerde onları hakim kılmak; Firavun ile Hâmân'a ve ordularına, onlardan (İsrailoğullarından gelecek diye) korktukları şeyi göstermek (istiyorduk).

7) Musa'nın anasına: Onu emzir, kendisine zarar geleceğinden endişelendiğinde onu denize (Nil nehrine) bırakıver, hiç korkup kaygılanma, çünkü biz onu sana geri vereceğiz ve onu peygamberlerden biri yapacağız, diye bildirdik.

8) Nihayet Firavun ailesi onu yitik çocuk olarak (nehirden) aldı. O, sonunda kendileri için bir düşman ve bir tasa olacaktı. Şüphesiz Firavun ile Hâmân ve askerleri yanlış yolda idiler.

9) Firavun'un karısı (sepetin içinden erkek çocuk çıkınca kocasına:) Benim ve senin için göz aydınlığıdır! Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur, ya da onu evlât ediniz, dedi. Halbuki onlar (işin sonunu) sezemiyorlardı.

10) Musa'nın anasının yüreğinde yalnızca çocuğunun tasası kaldı. Eğer biz, (vâdimize) inanarlardan olması için onun kalbini pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse işi meydana çıkaracaktı.

11) Annesi Musa'nın ablasına: Onun izini takip et, dedi. O da, onlar farkına varmadan uzaktan kardeşini gözetledi.

12) Biz daha önceden (annesine geri verilinceye kadar) onun süt analarını kabulüne (emmesine) müsaade etmedik. Bunun üzerine ablası: Size, onun bakımını namınıza üstlenecek, hem de ona iyi davranacak bir aile göstereyim mi? dedi.

13) Böylelikle biz onu, anasına, gözü aydın olsun, gam çekmesin ve Allah'ın vâdinin gerçek olduğunu bilsin diye geri verdik. Fakat yine de pek çoğu (bunu) bilmezler.

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَصَىٰ عَلَيْهِ قَالِ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ (15) قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (16) قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ قَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ (17) فَأَصْحَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُبِينٌ (18) قَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطَلِقَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ (19) وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَتَمَرَّوْنَ بِكَ لَيَقْتُلُونَكَ فَأَخْرُجْ أَيْ لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ (20) فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي

14) Musa yiğitlik çağına erip olgunlaşınca, biz ona hikmet ve ilim verdik. İşte güzel davrananları biz böylece mükâfatlandırırız.

15) Musa, ahalisinin habersiz olduğu bir sırada şehre girdi. Orada, biri kendi tarafından, diğeri düşman tarafından olan iki adamı birbiriyle döğüşür buldu. Kendi tarafından olanı, düşmana karşı ondan yardım diledi. Musa da ötekine bir yumruk vurup ölümüne sebep oldu. (Bunun üzerine:) Bu şeytan işidir. O, gerçekten sapırtıcı, apaçık bir düşman, dedi.

16) Musa: Rabbim! Doğrusu kendime zulmettim (başıma iş açtım). Beni bağışla dedi, Allah da onu bağışladı. Çünkü, çok bağışlayıcı, çok esirgeyici olan ancak O'dur.

17) Musa: Rabbim! Bana lütfettiğin nimetlere andolsun ki, artık suçlulara (ve suça itenlere) asla arka çıkmayacağım, dedi.

18) Şehirde korku içinde, (etrafı) gözetleyerek sabahladı. Bir de ne görsün, dün kendisinden yardım isteyen kimse, feryat ederek yine ondan imdat istiyor. Musa ona (yardım isteyene) dedi ki: Doğrusu sen, besbelli bir azgınsın!

19) Musa, ikisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince, o adam dedi ki: Ey Musa! Dün bir cana kıydığın gibi, bana da mı kıymak istiyorsun? Demek, düzelticilerden olmak istemiyor da, bu yerde ille yaman bir zorba olmayı arzuluyorsun sen!

20) Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi: Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında müzakere ediyorlar. Derhal (buradan) çık! İnan ki ben senin iyiliğini isteyenlerdenim, dedi.

21) Musa korka korka, (etrafı) gözetleyerek oradan çıktı. "Rabbim! Beni zalimler güruhundan kurtar" dedi.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى

رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ (22)
وَلَمَّا وَرَدَ مَاءٌ مَدِينَـةٍ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً
مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ
امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا
فَالْتَا لَا تَسْقِيَنِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ
وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ (23)
ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ (24)
فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى
اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ
لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ
وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ
نَجُوتُ مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (25)
قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ
مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (26)
إِنِّي أَرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ
هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَةَ حِجَجٍ
فَإِنْ أَتَمَمْتِ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أَرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي
إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (27)
قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ
فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ

وَكَيْلٌ (28)

22) Medyen'e doğru yöneldiğinde: Umarım, Rabbim beni doğru yola iletir, dedi.

23) Musa, Medyen suyunu varınca, orada (hayvanlarını) sulayan bir çok insan buldu. Onların gerisinde de, (hayvanlarını) engelleyen iki kadın gördü. Onlara: Derdiniz nedir? dedi. Şöyle cevap verdiler: Çobanlar sulayıp çekilmeden biz (onların içine sokulup hayvanlarımızı) sulamayız; babamız da çok yaşlıdır.

24) Bunun üzerine Musa, onların yerine (davarlarını) sulayıverdi. Sonra gölgeye çekildi ve: Rabbim! Doğrusu bana indireceğin her hayra (lütfuna) muhtacım, dedi.

25) Derken, o iki kadından biri utana utana yürüyerek ona geldi: Babam, dedi, bizim yerimize (hayvanları) sulamanın karşılığını ödemek için seni çağırıyor. Musa, ona (Hz. Şuayb'a) gelip başından geçeni anlatınca o: Korkma, o zalim kavimden kurtuldun, dedi.

26) (Şuayb'ın) iki kızından biri: Babacığım! Onu ücretle (çoban) tut. Çünkü ücretle istihdam edeceğin en iyi kimse, güçlü ve güvenilir olmalıdır, dedi.

27) (Şuayb) dedi ki: Bana sekiz yıl çalışmana karşılık şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. Eğer on yıla tamamlarsan artık o kendinden; yoksa sana ağırlık vermek istemem. İnşallah beni iyi kimselerden (işverenlerden) bulacaksın.

28) Musa şöyle cevap verdi: Bu seninle benim aramdadır. Bu iki süreden hangisini doldurursam doldurayım, demek ki bana karşı husumet yok. Söylediklerimize Allah vekildir.

فَلَمَّا قَصَىٰ مُوسَىٰ الْأَجَلَ وَسَارَ
 بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا
 قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا
 لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ
 النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (29) فَلَمَّا أَتَاهَا
 نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِي الْأَيْمَنِ فِي
 الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنْ الشَّجَرَةِ أَنْ
 يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ
 (30) وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ
 كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدِرًّا وَلَمْ يُعَقِّبْ
 يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ
 الْأَمِينِينَ (31) اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ
 تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ
 إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ
 بَرَاهَتَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
 أَنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (32) قَالَ
 رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
 أَنْ يَقْتُلُونِي (33) وَأَخِي هَارُونُ هُوَ
 أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
 يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِي (34)
 قَالَ سَتَشِدُّ عَضْدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ
 لَكَمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا
 أَنْتُمْ وَمَنْ اتَّبَعَكُمَا الْعَالِيُونَ (35)

29) Sonunda Musa süreyi doldurup ailesiyle yola çıkınca, Tûr tarafından bir ateş gördü. Ailesine: Siz (burada) bekleyin; ben bir ateş gördüm, belki oradan size bir haber yahut ısınmanız için bir ateş parçası getiririm, dedi.

30) Oraya gelince, o mübarek yerdeki vâdinin sağ kıyısından, (oradaki) ağaç tarafından kendisine şöyle seslenildi: Ey Musa! Bil ki ben, bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'ım.

31) Ve "Asânı at!" (denildi). Musa (attığı) asâyı yılan gibi deprenir görünce, dönüp arkasına bakmadan kaçtı. "Ey Musa! Beri gel, korkma. Çünkü sen emniyette olanlardansın" (buyuruldu).

32) "Elini koynuna sok; kusursuz, bembeyaz çıkacaktır. Korkudan (açılan) kollarını kendine çek. İşte bu ikisi Firavun ve onun adamlarına karşı Rabbin tarafından iki kesin delildir. Çünkü onlar, yoldan çıkan bir kavim olmuşlardır" (diye seslenildi).

33) Musa dedi ki: Rabbim! Ben onlardan birini öldürmüştüm, beni öldürmelerinden korkuyorum.

34) Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da beni doğrulayan bir yardımcı olarak benimle birlikte gönder. Zira bana yalancılık ithamında bulunmalarından endişe ediyorum.

35) Allah buyurdu: Seni kardeşinle destekleyeceğiz ve size öyle bir kudret vereceğiz ki, âyetlerimiz (mucize yardımlarımız) sayesinde onlar size erişemeyecekler. Siz ve size tâbi olanlar üstün geleceksiniz.

قَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ
 قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَىٰ وَمَا
 سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (36)
 وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ
 بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ
 عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
 (37) وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ مَا
 عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي
 يَا هَامَانَ عَلَيَّ الطِّينَ فَاجْعَلْ لِي
 صَرْحًا لَعَلِّي أَطْلُعُ إِلَهِي مُوسَىٰ
 وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكََاذِبِينَ (38)
 وَأَسْتَكْبَرُ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
 الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَهَانَا لَا يُرْجَعُونَ
 (39) فَأَخَذْنَا مِنْهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي
 الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الظَّالِمِينَ (40) وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً
 يَذْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا
 يُنصَرُونَ (41) وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ
 الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنْ
 الْمَقْبُوحِينَ (42) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ
 الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
 الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
 لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (43)

36) Musa onlara apaçık âyetlerimizi getirince: Bu, olsa olsa uydurulmuş bir sihirdir. Biz önceki atalarımızdan böylesini işitmemiştik, dediler.

37) Musa şöyle dedi: Rabbim, kendi katından kimin hidayet (hakka rehberlik) getirdiğini ve hayırlı âkıbetin kime nasip olacağını en iyi bilendir. Muhakkak ki, zalimler iflâh olmazlar.

38) Firavun: Ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir ilâh tanımıyorum. Ey Hâmân! Haydi benim için çamur üzerine ateş yak (ve tuğla imal et), bana bir kule yap ki Musa'nın tanrısına çıkayım; ama sanıyorum, o mutlaka yalan söyleyenlerdendir, dedi.

39) O ve askerleri, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve gerçekten bize döndürülmeyeceklerini sandılar.

40) Biz de onu ve askerlerini yakalayıp denize atıverdik. Bak işte, zalimlerin sonu nice oldu!

41) Onları, (insanları) ateşe çağıran öncüler kıldık. Kıyamet günü onlar yardım görmeyeceklerdir.

42) Bu dünyada arkalarına lânet taktık. Onlar, kıyamet gününde de kötülenmişler arasındadır.

43) Andolsun biz, ilk nesilleri yok ettikten sonra Musa'ya, -düşünüp öğüt alsınlar diye- insanlar için apaçık deliller, hidayet rehberi ve rahmet olarak o Kitab'ı (Tevrat'ı) vermişizdir.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِ إِذْ قُضِيَ

إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ
الشَّاهِدِينَ. (44) وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا
فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ تَأْوِيًا
فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ. آيَاتِنَا
وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (45) وَمَا كُنْتَ
بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ تَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً
مِّنْ رَبِّكَ لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ
نَّذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ. (46)
وَلَوْ لَا أَن تُصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا
رَسُولًا فَتَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَتَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ. (47) فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ
مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا
أُوتِيَ مُوسَى أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ
مُوسَى مِنْ قَبْلٍ قَالُوا سِحْرَانِ
تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ. (48)
قُلْ قَاتِلُوا بِكُيَّابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ
أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
(49) قَاتِلُوا بِكُيَّابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ
أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
أَتَمَّا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ
مِمَّنْ يَتَّبِعْ هَوَاهُ يَغْضِبْهُ هُوَ مِنَ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

(50)

44) (Resûlüm!) Musa'ya emrimizi vahyettiğimiz sırada, sen batı yönünde bulunmuyordun ve (o hadiseyi) görenlerden de değildin.

45) Bilakis biz nice nesiller var ettik de, onların üzerinden uzun zamanlar geçti. Sen, âyetlerimizi kendilerinden okuyarak öğrenmek üzere Medyen halkı arasında oturmuş da değilsin; aksine (onları sana) gönderen biziz.

46) (Musa'ya) seslendiğimiz zaman da, sen Tûr'un yanında değildin. Bilakis, senden önce kendilerine uyarıcı (peygamber) gelmeyen bir kavmi uyarman için Rabbinden bir rahmet olarak (orada geçenleri sana bildirdik); ola ki düşünüp öğüt alırlar.

47) Bizzat kendi yaptıklarından dolayı başlarına bir musibet geldiğinde: Rabbimiz! Ne olurdu bize bir peygamber gönderseydin de, âyetlerine uysak ve müminlerden olsaydık! diyecek olmasalardı (seni göndermezdik).

48) Fakat onlara tarafımızdan o hak (Peygamber) gelince: "Musa'ya verilen (mucizeler) gibi ona da verilmeli değil miydi?" dediler. Peki, daha önce Musa'ya verileni de inkâr etmemişler miydi? "Birbirini destekleyen iki sihir!" demişler ve şunu söylemişlerdi: Doğrusu biz hiçbirine inanmıyoruz.

49) (Resûlüm!) De ki: Eğer doğru sözlüler iseniz, Allah katından bu ikisinden (bana ve Musa'ya inen kitaplardan) daha doğru bir kitap getirin de ben ona uyayım!

50) Eğer sana cevap veremezlerse, bil ki onlar, sırf heveslerine uymaktadırlar. Allah'tan bir yol gösterici olmaksızın kendi hevesine uyandan daha sapık kim olabilir! Elbette Allah zalim kavmi doğru yola iletmez.

وَلَقَدْ وَصَّيْنَا لَهُمْ يَقُولَ لَعَلَّهُمْ—

يَتَذَكَّرُونَ. (51) الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ. (52) وَإِذَا يُنْذَرُ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ (53) أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَبَيَّرْهُمْ وَبَارَكْنَا فِيهِمُ الْبَارَكَةُ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ. (54) وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا تَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ. (55) إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ. (56) وَقَالُوا إِنَّ بَنِي الْهَدْيِ مَعَكَ تَخَطَفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْلَمْ تُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجَبَى إِلَيْهِ تَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ. (57) وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِكَ مَظْهَرًا بِطَرَفٍ مَعِيشَتَهَا قَتَلْتَ مَسَاكِينَهُمْ لَمْ تَسْكَرْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ. (58) وَمَا كَانَ مِنْكَ مُهْلِكٌ الْفَرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رُسُلًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آتَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْفَرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ (59)

51) Andolsun ki biz, düşünüp öğüt alsınlar diye, sözü (vahyi) birbiri ardınca yetiştirmişizdir (aralıksız vahiylerimizi göndermişizdir).

52) Ondan (Kur'an'dan) önce kendilerine kitap verdiklerimiz, ona da iman ederler.

53) Onlara (Kur'an) okunduğu zaman: Ona iman ettik. Çünkü o Rabbimizden gelmiş hakikattir. Esasen biz daha önce de müslüman idik, derler.

54) İşte onlara, sabretmelerinden ötürü, mükâfatları iki defa verilecektir. Bunlar kötülüğü iyilikle savarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan da Allah rızası için harcarlar.

55) Onlar, boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve: Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz size. Size selam olsun. Biz kendini bilmezleri (arkadaş edinmek) istemeyiz, derler.

56) (Resûlüm!) Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin; bilakis, Allah dilediğine hidayet verir ve hidayete girecek olanları en iyi O bilir.

57) "Biz seninle beraber doğru yola uyarsak, yurdumuzdan atılırız" dediler. Biz onları, kendi katımızdan bir rızık olarak her şeyin ürünlerinin toplanıp getirildiği, güvenli, dokunulmaz bir yere (Mekke-i Mükerrreme'ye) yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.

58) Biz, refahından şırmamış nice memleketi helâk etmişizdir. İşte yerleri! Kendilerinden sonra oralarda pek az oturabilmiştir. Onlara biz vâris olmuşuzdur.

59) Rabbin, kendilerine âyetlerimizi okuyan bir peygamberi memleketlerin ana merkezine göndermedikçe, o memleketleri helâk edici değildir. Zaten biz ancak halkı zalim olan memleketleri helâk etmişizdir.

وَأَنْبَقَى أَقْلًا تَعْقِلُونَ - (60) أَقَمْنَ -
وَعَدَّتَاهُ - وَعَدَا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ - كَمَنْ -
مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ - مِنْ - الْمُخْصَرِينَ - (61) وَيَوْمَ -
يُنَادِيهِمْ - فَيَقُولُ - أَيْنَ - شُرَكَائِيَ الَّذِينَ -
كُنْتُمْ - تَزْعُمُونَ - (62) قَالَ الَّذِينَ - حَقَّ
عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا
أَغْوَيْنَاهُمْ - كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ - مَا
كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ - (63) وَقِيلَ - ادْعُوا
شُرَكَاءَكُمْ - فَدَعَوْهُمْ - قَلِمَ - يَسْتَجِيبُوا
لَهُمْ - وَرَأُوا الْعَذَابَ - لَوْ أَنَّهُمْ - كَانُوا
يَهْتَدُونَ - (64) وَيَوْمَ - يُنَادِيهِمْ - فَيَقُولُ -
مَاذَا أَجَبْتُمُ - الْمُرْسَلِينَ - (65) فَعَمِيَتْ -
عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ -
(66) فَأَمَّا مَنْ - تَابَ - وَآمَنَ - وَعَمِلَ -
صَالِحًا فَعَسَى أَنْ - يَكُونَ - مِنْ -
الْمُفْلِحِينَ - (67) وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ - الْخِيَرَةُ - سُبْحَانَ
اللَّهِ - وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ - (68)
وَرَبُّكَ يَعْلَمُ - مَا تُكِنُّ - صُدُورُهُمْ وَمَا
يُغْلِنُونَ - (69) وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ
الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ - وَلَهُ -
(70)

60) Size verilen şeyler, dünya hayatının geçim vasıtası ve süsüdür. Allah katında olanlar ise, daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Hâla buna aklınız ermeyecek mi?

61) Şu halde, kendisine güzel bir vaadde bulunduğumuz ve ardından ona kavuşan kimse, (sırf) dünya hayatının geçici menfaat ve zevkini yaşattığımız, sonra kıyamet gününde (azap için) huzurumuza getirilenler arasında bulunan kimse gibi midir?

62) O gün Allah onları çağırarak: Benim ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz hani nerede? diyecektir.

63) (O gün) aleyhlerine söz (hüküm) gerçekleşmiş olanlar: Rabbimiz! Şunlar azdırdığımız kimselerdir. Biz nasıl azmışsak onları da öylece azdırdık (yoksa onları zorlayan bir gücümüz yoktu. Onların suçlarından) berî olduğumuzu sana arzederiz. Zaten onlar aslında bize tapmıyorlardı (kendi arzularına tapıyorlardı), derler.

64) "(Allah'a koştuğunuz) ortaklarınızı çağırın!" denir, onlar da çağırırlar; fakat kendilerine cevap vermezler ve (karşılarında) azabı görürler. Ne olurdu (dünyada iken) doğru yola girselerdi!

65) O gün Allah onları çağırarak: Peygamberlere ne cevap verdiniz? diyecektir.

66) İşte o gün onlara bütün haberler körleşmiştir (delilleri tükenmiş, söyleyecek sözleri kalmamıştır); onlar birbirlerine de soramayacaklardır.

67) Fakat tevbe eden, iman edip iyi işler yapan kimseye gelince, onun kurtuluşa erenler arasında olması umulur.

68) Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Onların seçim hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir ve şanı yücedir.

69) Rabbin, onların, sînelerinde gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.

70) İşte O, Allah'tır. O'ndan başka ilah yoktur. Önünde de, sonunda da hamd O'nundur, hüküm O'nundur. Ve ancak O'na döndürüleceksiniz.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ
 سَرِيزًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ
 اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَآ تَسْمَعُونَ (71)
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ
 سَرِيزًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ
 اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِاللَّيْلِ تَسْكُونُونَ فِيهِ أَوْ لَآ
 تُبْصِرُونَ (72) وَمَنْ رَحْمَتِي جَعَلَ لَكُمْ
 اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا
 مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (73)
 وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِي
 الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (74) وَتَرَعْنَا
 مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلُوبًا هَاطُوا
 بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ
 عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (75) إِنَّ
 قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى
 عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنْ الْكُتُورِ مَا إِنَّ
 مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ بِالْعُصْبَةِ أُولِيَ الْقُوَّةِ إِذْ
 قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا
 يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (76) وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ
 اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسِ تَصِيَّتَكَ
 مِنَ الدُّنْيَا وَأَخْسِنْ كَمَا أَخْسَنَ اللَّهُ
 إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ
 اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (77)

71) (Resûlüm!) De ki: Düşündünüz mü hiç, eğer Allah üzerinizde geceyi ta kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan başka size bir ışık getirecek ilah kimdir? Hâla işitmeyecek misiniz?

72) De ki: Söyleyin bakalım, eğer Allah üzerinizde gündüzü ta kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan başka, istirahat edeceğiniz geceyi size getirecek ilah kimdir? Hâla görmeyecek misiniz?

73) Rahmetinden ötürü Allah, geceyi ve gündüzü yarattı ki geceleyn dinlenesiniz, (gündüzün) O'nun fazlu kereminden (rızkınızı) arayasınız ve şükredesiniz.

74) O gün Allah onları çağırarak: Benim ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz hani nerede? diyecektir.

75) (O gün) her ümmetten bir şahit çıkarır, (kâfirlere): Kesin delilinizi getirin! deriz. O zaman bilirler ki hakikat Allah'a aittir ve uydura geldikleri şeyler (putlar) da kendilerinden ayrılp kaybolmuşlardır.

76) Karun, Musa'nın kavminden idi de, onlara karşı azgınlık etmişti. Biz ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını güçlü kuvvetli bir topluluk zor taşırdı. Kavmi ona şöyle demişti: Şımarma! Bil ki Allah şımarıkları sevmez.

77) Allah'ın sana verdiğinden (O'nun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de (insanlara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أُولَٰئِكَ

يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ
الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ
جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ
الْمُجْرِمُونَ (78) فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ
إِنَّهُ لَدُوٌّ حَظٌّ عَظِيمٌ (79) وَقَالَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ تَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ
لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا
الصَّابِرُونَ (80) فَخَسَفْنَا بِهِ وَبَدَارِهِ
الْأَرْضَ فَمَا كَانُوا مِنْ فَتْنَةٍ يَنْصُرُوهُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مِنْ
الْمُنْتَصِرِينَ (81) وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا
مَكَاتَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآئُ اللَّهُ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَوْ أَنَّ مِنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ
بِنَا وَيَكَآئُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (82)
تِلْكَ الدَّائِرَةُ الْآخِرَةُ يَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا
يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (83) مَنْ جَاءَ
بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (84)

78) Karun ise: O (servet) bana ancak kendimdeki bilgi sayesinde verildi, demişti. Bilmiyor muydu ki Allah, kendinden önceki nesillerden, ondan daha güçlü, ondan daha çok taraftarı olan kimseleri helâk etmişti. Günahkârlardan günahları sorulmaz (Allah onların hepsini bilir).

79) Derken, Karun, ihtişamı içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzulayanlar: Keşke Karun'a verilenin benzeri bizim de olsaydı; doğrusu o çok şanslı! dediler.

80) Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise şöyle dediler: Yazıklar olsun size! İman edip iyi işler yapanlara göre Allah'ın mükâfâtı daha üstündür. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.

81) Nihayet biz, onu da, sarayını da yerin dibine geçirdik. Artık Allah'a karşı kendisine yardım edecek avanesi olmadığı gibi, o, kendini savunup kurtarabilecek kimselerden de değildi.

82) Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler: Demek ki, Allah rızkı, kullarından dilediğine bol veriyor, dilediğine de az. Şayet Allah bize lütufta bulunmuş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Vay! Demek ki inkârcılar iflâh olmazmış! demeye başladılar.

83) İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere veririz. (En güzel) âkıbet, takvâ sahiplerininindir.

84) Kim bir iyilik getirirse ona bundan daha hayırlı karşılık vardır. Kim bir kötülük getirirse, o kötülükleri işleyenler, ancak yaptıkları kadar ceza görürler.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ
 إِلَيْهِ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ
 بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
 (85) وَمَا كُنْتَ تَرْجُوا أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ
 الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
 ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ (86) وَلَا يَصُدُّكَ
 عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ إِلَيْكَ
 وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُشْرِكِينَ (87) وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا
 وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (88)
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الم (1) أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ
 يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ (2) وَلَقَدْ
 فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
 الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ (3)
 أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
 يَسْفُتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (4) مَنِ
 كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ
 لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (5) وَمَنِ
 جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ
 لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (6)

85) Kur'an'ı sana farz kılan Allah, elbette seni (yine) döndürecek yere döndürecektir. De ki: Rabbim, kimin hidayeti getirdiğini ve kimin apaçık bir sapıklık içinde olduğunu en iyi bilendir.

86) Sen, bu Kitab'ın sana vahyolunacağını ummuyordun. (Bu) ancak Rabbinden bir rahmettir. O halde sakın kâfirlere arka çıkma!

87) Allah'ın âyetleri sana indirildikten sonra, artık sakın onlar seni bu âyetlerden alıkoymasınlar. Rabbine davet et. Asla müşriklerden olma!

88) Allah ile birlikte başka bir ilaha tapıp yalvarma! O'ndan başka ilah yoktur. O'nun vechinden (yüzünden) başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur ve siz ancak O'na döndürüleceksiniz.

el-ANKEBUT SURESİ- 29

(Mekke'de inmiştir, 69 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Elif. Lâ. Mîm.

2) İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece "İman ettik" demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?

3) Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmiştir. Elbette Allah, doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya koyacaktır.

4) Yoksa kötülükleri yapanlar bizden kaçabileceklerini mi sandılar? Ne kadar kötü (ne yanlış) hüküm veriyorlar!

5) Kim Allah'a kavuşmayı umuyorsa, bilsin ki Allah'ın tayin ettiği o vakit elbet gelecektir. O, her şeyi işiten ve bilendir.

6) Cihad eden, ancak kendisi için cihad etmiş olur. Şüphesiz Allah, âlemlerden müstağnidir.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
 أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (7)
 وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ
 جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
 عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
 فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (8) وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ
 فِي الصَّالِحِينَ (9) وَمِنَ النَّاسِ مَن
 يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ
 جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ
 جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا
 مَعَكُمْ أَوْلَىٰ نَسِيَ اللَّهُ بِمَا فِي
 صُذُورِ الْعَالَمِينَ (10) وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
 الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ (11)
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا
 سَبِيلَنَا وَلَنَحْمِلَ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ
 بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ
 إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (12) وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ
 وَأَنْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ (13) وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ
 أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ
 الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ (14)

7) İman edip iyi işler yapanların (geçmiş) kötülüklerini elbette örteriz ve onlara, yaptıklarının daha güzeli ile karşılık veririz.

8) Biz, insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Eğer onlar, seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi (körü körüne) bana ortak koşman için zorlarsa, onlara itaat etme. Dönüşünüz ancak banadır. O zaman size yapmış olduklarınızı haber vereceğim.

9) İman edip iyi işler yapanları, muhakkak sâlihler (zümresi) içine katarız.

10) İnsanlardan kimi vardır ki: "Allah'a inandık" der; fakat Allah uğrunda eziyete uğratıldığı zaman, insanların işkencesini Allah'ın azabı gibi tutar. Halbuki Rabbinden bir yardım gelecek olsa, mutlaka, "Doğrusu biz de sizinle beraberdik" derler. İyi de, Allah, herkesin kalbindekileri en iyi bilen değil midir?

11) Allah, elbette (O'na gönülden) iman edenleri de bilir, iki yüzölçüleri de bilir (ortaya çıkaracaktır).

12) Kâfirler, iman edenlere: Bizim yolumuza uyun, sizin günahlarınızı biz yüklenelim, derler. Halbuki onların hiçbir günahını yüklenecek değildirler. Gerçekte onlar, kesinlikle yalan söylemektedirler.

13) (Fakat gerçek şu ki) elbette kendi yüklerini (veballerini), kendi yükleriyle birlikte nice yükleri taşıyacaklar ve uydurup durdukları şeylerden kıyamet günü mutlaka sorguya çekileceklerdir.

14) Andolsun ki biz Nuh'u kendi kavmine gönderdik de o bin yıldan elli yıl eksik bir süre onların arasında kaldı. Sonunda onlar zulümlerini sürdürürken tufan kendilerini yakalayiverdi.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ (15) وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (16) إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاتَّبِعُوا عِندَ اللَّهِ الرَّزْقَ - وَاعْبُدُوهُ - وَاشْكُرُوا لَهُ - إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (17) وَإِنْ تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبْتُمْ أَمِّمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ - الْمُبِينُ (18) أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (19) قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (20) يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَبَرِّحِمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ (21) وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (22) وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (23)

15) Fakat biz onu ve gemidekileri kurtardık ve bunu âlemlere bir ibret yaptık.

16) İbrahim de; hani kavmine demişti ki: “Allah’a ibadet edin ve O’ndan sakının, eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.”

17) “Siz yalnızca Allah’tan başka birtakım putlara ibadet ediyor ve aslı olmayan yalanlar düzüyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah’tan başka ibadet ettikleriniz, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızık Allah’ın katında arayın, O’na ibadet edin ve O’na şükredin. Yalnız O’na döndürüleceksiniz.”

18) “Eğer yalanlarsanız, sizden önceki ümmetler de yalanlamışlardır. Rasule düşen ise, yalnızca açık bir tebliğdir.”

19) Allah’ın, yaratılanı ilk baştan nasıl yarattığını, (ölümden sonra bunu(nasıl) tekrarladığını görmediler mi? Şüphesiz bu, Allah’a göre kolaydır.

20) De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da, Allah ilk baştan nasıl yaratmış bir bakın. İşte Allah bundan sonra (aynı şekilde) ahiret hayatını da yaratacaktır. Gerçekten Allah her şeyi kadirdir.

21) O, dilediğine azabeder, dilediğini esirger. Ancak O’na döndürüleceksiniz.

22) Siz ne yeryüzünde ne de gökte (Allah’ı) âciz bırakamazsınız. Allah’tan başka bir dost ve yardımcı da bulamazsınız.

23) Allah’ın âyetlerini ve O’na kavuşmayı inkâr edenler -işte onlar- benim rahmetimden ümitlerini kesmişlerdir ve onlar için acıklı bir azap vardır.

16) İbrahim’i de gönderdik; hani o kavmine demişti ki: “Yalnızca Allah’a ibadet edin, O’na hiçbir şeyi şirk koşmayın ve O’nun emirlerine karşı gelmekten sakının, eğer hayrı ve şerri tanıyıp onları birbirinden ayırabiliyorsanız bilin ki Allah’a ibadet edip O’ndan korkmak, sizin için putlara tapmaktan daha hayırlıdır.”

17) “Siz fayda veya zarar verecek bir şeye tapmıyor, yalnızca Allah’tan başka kendi elinizle yapmış olduğunuz birtakım taştan putlara ibadet ediyor, onlara tapıyor ve “Bu putlar Allah’ın ortaklarıdır.” diyerek aslı astarı olmayan yalanlar düzüyor, boş şeyler uyduruyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah’tan başka ibadet ettikleriniz, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızık sadece Allah’ın katında arayın, size rızık verebilecek sadece O’dur. Sadece O’na ibadet, kulluk, O edin O’na hiçbir şeyi şirk, ortak koşmayın ve verdiği nimetlerden dolayı sadece O’na şükredin. Kıyamet gününde başkasına değil, sadece O’na döndürüleceksiniz. O, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.”

18) “Eğer beni yalanlarsanız, bu yalanlamanızla bana asla zarar veremezsiniz. Sadece kendinize zarar verirsiniz. Çünkü sizden önceki birçok ümmetler de nebi ve rasulleri yalanlamışlardı da başlarına Allah’ın azabı gelmişti. Onların başına gelen sizin de başınıza gelecektir. Rasule düşen ise, yalnızca Allah’ın emirlerini açık bir tebliğdir. İnsanları doğru yola iletme onun görevi değildir.”

فَمَا كَانَ- جَوَابَ- قَوْمِهِ- إِلَّا أَنْ- قَالُوا
 أَقْتُلُوهُ- أَوْ حَرِّقُوهُ- فَأَنجَاهُ- اللَّهُ- مِنْ-
 النَّارِ إِنَّ- فِي ذَلِكَ- لَآيَاتٍ- لِقَوْمٍ-
 يُؤْمِنُونَ- (24) وَقَالَ- إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ-
 دُونِ- اللَّهِ- أَوْثَانًا مَوَدَّةَ- بَيْنِكُمْ- فِي
 الْحَيَاةِ- الدُّنْيَا ثُمَّ- يَوْمَ- الْقِيَامَةِ- يَكْفُرُ
 بَعْضُكُمْ- بِبَعْضٍ- وَبَلَعْنُ- بَعْضُكُمْ- بَعْضًا
 وَمَا وَكُمُ- النَّارُ وَمَا لَكُمْ- مِنْ- تَاصِرِينَ
 (25) قَامَنَّ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ
 إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (26)
 وَوَهَبْنَا لَهُ- إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ- وَجَعَلْنَا
 فِي ذُرِّيَّتِهِ- النَّبُوَّةَ- وَالْكِتَابَ- وَآتَيْنَاهُ-
 أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنْ-
 الصَّالِحِينَ (27) وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
 إِنَّكُمْ- لَتَأْتُونَ- الْفَاجِسَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا
 مِنْ- أَحَدٍ مِنْ- الْعَالَمِينَ- (28) أَتَيْنَكُمْ-
 لَنُؤْمِنَنَّ- الرِّجَالَ- وَتَقْطَعُونَ- السَّبِيلَ
 وَتَأْتُونَ- فِي تَأْيِيدِكُمْ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ-
 جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبِعْنَا يَعْذَابِ
 اللَّهِ- إِنَّ- كُنْتَ- مِنْ- الصَّادِقِينَ (29)
 قَالَ- رَبِّ- انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ-
 الْمُفْسِدِينَ (30)

24) Bunun üzerine kavminin cevabı yalnızca: “Onu öl-dürün ya da yakın.” demek oldu. Böylece Allah onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda, iman eden bir kavim için ayetler vardır.

25) Dedi ki: “Siz ancak dünya hayatında kendi aranız-da bir dostluk için, Allah’tan başka bir takım putları edindiniz. Sonra kıyamet gününde kiminiz kiminizi inkâr edecek ve kiminiz kiminize lanet edecektir. Barınacağınız ateştir, yardımcılarınız da yoktur.”

26) Bunun üzerine Lut ona iman etti ve dedi ki: “Gerçekten ben Rabbime hicret edeceğim. Şüphe yok ki O, Azîz’dir, Hakîm’dir.”

27) Biz ona İshak’ı ve Yakub’u başışladık ve onun so-yunda nebilîği ve kitabı kıldık. Ona mükâfatını dünya-da verdik. Şüphesiz o, ahirette de elbette salihlerdendir.

28) Lût’u da (gönderdik). O, kavmine demişti ki: Gerçekten siz, daha önce hiçbir milletin yapmadığı bir hayâsızlığı yapıyorsunuz!

29) (Bu ilâhî ikazdan sonra hâla) siz, ille de erkeklere yaklaşacak, yol kesecek ve toplantılarınızda edepsizlikler yapacak mısınız! Kavminin cevabı ise, şöyle demelerinden ibaret oldu: (Yaptıklarımızın kötülüğü ve azaba uğrayacağımız konusunda) doğru söyleyenlerden isen, Allah’ın azabını getir bize!

30) (Lût:) Şu fesatçılar güruhuna karşı bana yardım eyle Rabbim! dedi.

24) İbrahim, kavmini Allah’a çağırıp onlara, putlara tapmalarını söylediğinde, kavminin ona cevabı yalnızca: “Ondan kurtulmanız için onu öldürün ya da ateşe atıp cayır cayır yakın.” demek oldu. Böylece onu ateşe attılar. Allah ise ateşi serin ve selametli kılarak onu ateşten kurtardı. Şüphesiz İbrahim’i ateşten kurtarmamızda, hiç kuşkusuz Allah’ın varlığına ve sonsuz gücüne iman eden bir kavim için O’nun gücünü gösteren ayetler, parlak deliller, açık deliller, ibretli alametler vardır.

25) İbrahim kavmini azarlayıp kınayarak onlara dedi ki: “Siz ancak onlara ibadet için bir araya toplanmanız sayesinde, bu dünya hayatında kendi aranızda bir dostluk, sevgi ve muhabbetin devam etmesi için, Allah’tan başka bir takım putları Allah’la beraber ilahlar edindiniz, onlara tapındınız. Sonra kıyamet gününde durum değişir. Bu sevgi ve arkadaşlık düşmanlık kine döner. Şöyle ki, orada birbirlerini tanımazlıktan gelirler. Önderler, kendilerine uyanlardan uzak durur. Onların peşinden gidenlerse, önderlere lanet ederler. Çünkü dünyadaki arkadaşlıkları Allah rızası için değildi. Hepinizin varacağı yer cehennem ateşidir. Sizi oradan kurtaracak hiç bir yardımcınız ve destekçiniz yoktur.”

26) Bunun üzerine kardeşi Haran’ın oğlu olan Lut İbrahim’e iman etti, onu tasdik etti ve dedi ki: “Gerçekten ben Allah’ın rızasını kazanma uğruna Rabbime hicret edeceğim, O’nun dinine hizmet etmek amacıyla yaşadığım Irak topraklarını terk edip ülkemden Suriye ve Filistin’e göç ediyorum. Şüphe yok ki Allah, galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapandır.”

27) İbrahim, Allah yolunda kavmini terk edip hicret edince biz ona salih bir oğul olan İshak’ı ve ardından da torunu Yakub’u başışladık ve sadece ona mahsus olmak üzere böyle büyük bir lütufta bulunduk. İbrahim’den sonraki bütün peygamberleri onun soyundan getirdik ve semavi kitapları onun soyundan olan peygamberlere indirdik. Ona mükâfatını dünyada verdik. Onun, bütün dinlerde güzel bir şekilde anılmasını sağladık. Şüphesiz o, ahirette de elbette salih kimselerdendir. Kâmil kulların içindedir.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى
 قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ
 أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ (31) قَالَ - إِنَّ
 فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا
 لَنَنْجِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
 الْغَابِرِينَ (32) وَلَمَّا أُنْزِلَتْ رُسُلُنَا
 لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا
 وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيُونَ
 وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ
 (33) إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ
 الْقَرْيَةِ رَجْرًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
 يَفْسُقُونَ (34) وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً
 بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (35) وَإِلَى مَدْيَنَ
 أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 وَارْجُوا الْيَوْمَ - الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي
 الْأَرْضِ - مُفْسِدِينَ (36) فَكَذَّبُوهُ
 فَأَخَذْنَاهُم - الرِّجْفَ - فَأَصْبَحُوا فِي
 دَارِهِمْ جَائِمِينَ (37) وَعَادًا وَثَمُودَ
 وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِينِهِمْ وَرَبِّهِمْ
 لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالُهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
 السَّبِيلِ وَكَانُوا مُصْتَبِرِينَ (38)

31) Elçilerimiz İbrahim'e bir müjde ile geldiklerinde, dediler ki: "Muhakkak ki biz şu kasaba halkını helâk edeceğiz. Çünkü onun halkı zalim oldular."

32) Dedi ki: "Onun içinde Lût da vardır." Dediler ki: "Onun içinde kimin olduğunu biz daha iyi biliriz. Kendi karısı dışında, onu ve ailesini muhakkak kurtaracağız. O, geride kalacaklardır."

33) Elçilerimiz Lût'a gelince, Lût onlar hakkında tasalandı ve (onları korumak için) ne yapacağını bilemedi. Ona: Korkma, tasalanma! Çünkü biz seni de aileni de kurtaracağız. Yalnız, (azapta) kalacaklar arasında bulunan karın müstesna, dediler.

34) "Biz, şüphesiz, bu memleket halkının üzerine, yoldan çıkmalarına karşılık gökten (feci) bir azap indireceğiz."

35) Andolsun ki, biz, aklını kullanacak bir kavim için oradan apaçık bir ibret nişânesi bırakmışızdır.

36) Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik ve Şuayb: Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, ahiret gününe umut bağlayın, yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın! dedi.

37) Fakat onu yalancılıkla itham ettiler. Derken, kendilerini bir sarsıntı yakalayırverdi ve yurtlarında diz üstü çöke kaldılar.

38) Âd ve Semûd'u da (helâk ettik). Sizin için, (onların başına nelerin geldiği) oturdukları yerlerden apaçık anlaşılmaktadır. Şeytan onlara yaptıkları işleri güzel gösterip onları doğru yoldan çıkardı. Oysa bakıp görebilecek durumdaydılar.

31) Elçi-meleklerimiz İbrahim'e, İshak isminde iyi huylu bir çocuğu müjdelemek için geldiklerinde, dediler ki: "Ey İbrahim! Bizden korkma. Muhakkak ki biz Lût kavminin yaşadığı şu kasaba halkını helâk edeceğiz. Çünkü onun halkı zalim ve kâfir oldular, iyice zulüm ve bozgunculığa daldılar. Taşkınlık ve inat, onların tabii halleri olmuştur."

32) İbrahim, kardeşinin oğlu Lût'u savunarak dedi ki: "İçlerinde salih bir peygamber olan Lût da olduğu halde, o ülke halkını nasıl yok edeceksiniz?" Elçi-meleklerimiz dediler ki: "Onun içinde kimin olduğunu, kimlerin helak ediliş edilmeyeceğini biz senden daha iyi biliriz. Çünkü Allah bizi bu konuyla görevlendirmiştir. Lût'un karısı dışında, onu ve ailesini muhakkak helak olmaktan kurtaracağız. Karısı Allah'a iman etmediği, asileri desteklediği için geride kalıp helak olacaklardır."

33) Sonra melekler, İbrahim'in yanından ayrılarak yakışıklı delikanlılar suretinde Lût'un yanına gittiler.

وَقَارُونَ - وَفِرْعَوْنَ - وَهَامَانَ - وَلَقَدْ
 جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ - فَاسْتَكْبَرُوا
 فِي الْأَرْضِ - وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ (39)
 فَكَلَّا أَحَدَتَا بِذَنبِهِ - فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا
 عَلَيْهِ - حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ - أَجَدْتُهُ -
 الصَّيْحَةَ وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
 وَمِنْهُمْ مَنْ - أَعْرَفْنَا وَمَا كَانَ - اللَّهُ -
 لِيُظْلِمَهُمْ - وَلَكِنْ - كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
 يَظْلِمُونَ (40) مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ
 دُونِ - اللَّهِ - أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ - الْعَنْكَبُوتِ -
 اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ - أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ
 الْعَنْكَبُوتِ - لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (41) إِنَّ -
 اللَّهَ - يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ - دُونِهِ - مِنْ
 شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (42) وَتِلْكَ
 الْأَمْثَالُ - نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ - وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا
 الْعَالِمُونَ (43) خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضَ - بِالْحَقِّ - إِنَّ - فِي ذَلِكَ - لَآيَةً -
 لِلْمُؤْمِنِينَ (44) ائْتِ - مَا أَوْحَى - إِلَيْكَ -
 مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
 تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ
 اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ - يَعْلَمُ - مَا تَصْنَعُونَ
 (45)

39) Karun'u, Firavun'u ve Hâmân'ı da (helâk ettik). Andolsun ki, Musa onlara apaçık deliller getirmişti de onlar yeryüzünde büyüklük taslamışlardı. Halbuki (azabımızı aşıp) geçebilecek değillerdi.

40) Nitekim, onlardan her birini günahı sebebiyle cezalandırdık. Kiminin üzerine taşlar savuran rüzgârlar gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmiyor, asıl onlar kendilerine zulmediyorlardı.

41) Allah'tan başka dostlar edinenlerin durumu, örümceğin durumu gibidir. Örümcek bir yuva edinir; halbuki yuvaların en çürüğü şüphesiz örümcek yuvasıdır. Keşke bilselerdi!

42) Allah, onlar'ın kendisini bırakıp da hangi şeye yalvardıklarını şüphesiz bilir. O, mutlak güç ve hikmet sahibidir.

43) İşte biz, bu temsilleri insanlar için getiriyoruz; fakat onları ancak bilenler düşünüp anlayabilir.

44) Allah, gökleri ve yeri hak olarak (yerli yerince) yarattı. Şüphesiz bunda, iman edenler için (Allah'ın varlık ve kudretine) bir nişâne bulunmaktadır.

45) (Resûlüm!) Sana vahyedilen Kitab'ı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette (ibadetlerin) en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir.